

Kinderopvang Kidz&zo

VVE binnen de peuteropvang

Kinderopvang Kidz&zo

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Voorschoolse educatie op de groep.....	3
Thematisch werken.....	3
Onze VE-methode.....	5
VE indicatie.....	5
VE peuteropvang.....	6
Ve in de dagopvang	6
Ontwikkeling volgen en ontwikkelingsgericht werken.....	6
Observatielijsten.....	7
Hoe werkt het.....	7
Doorgaande lijn.....	7
Afstemming.....	8
Kwaliteit van de beroepskracht.....	8
Inzet pedagogisch coach / beleidsmedewerker.....	8
Verantwoording uren 2022.....	9
Evaluatie.....	9

Voor- en vroegschoolse educatie (VE)

Inleiding

Kinderopvang Kidz&zo werkt bij de peuterspeelzaal met het ontwikkelingsgerichte VE-programma Uk en Puk. VE staat voor voor- en vroegschoolse educatie. De voorschool is de kinderopvang en de vroegschool groep 1 en 2 van de basisschool. De kinderen die in aanmerking komen voor het VE programma zijn kinderen die onvoldoende zijn toegerust voor de ontwikkelingseisen van de basisschool, waardoor ze grote kans lopen om achter te raken. De dreigende achterstand kan verschillende oorzaken hebben.

Uk en Puk is een werkwijze die ons helpt de ontwikkeling van kinderen van 2 tot 4 jaar optimaal te stimuleren. Er zijn vier centrale ontwikkelingsgebieden die tijdens activiteiten aan bod komen, namelijk, spraak- en taalontwikkeling, rekenvaardigheden, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling.

Jonge kinderen leren door te spelen en door samen te spelen. Zij willen graag groot zijn en bij de 'grote-mensen-wereld' horen. Vanuit die motivatie wordt hun ontwikkeling en leerproces gestimuleerd. Betekenisvolle activiteiten met een spelkarakter vormen het hart van de werkwijze. De groepsruimte en spelmaterialen (=speelleeromgeving) zijn afgestemd op de (thema-)activiteiten en passen binnen de werkwijze van Uk en Puk. Deze speelleeromgeving is rijk, betekenisvol en is in herkenbare hoeken ingedeeld. De ruimte en materialen nodigen kinderen uit om spel- en taalervaringen op te doen. Zo is er altijd een huishoek, bouwhoek en een themahoek, aangevuld met een verteltafel. De ruimte straalt overzicht en structuur uit.

Voorschoolse educatie op de groep

Om ervoor te zorgen dat er voldoende rekening wordt gehouden met de verschillende niveaus binnen de groep, zorgen we dat er gestructureerd gewerkt wordt. De pedagogisch medewerkers kijken steeds hoe ze met dagelijkse dingen, afgestemd op de interesses van de kinderen, de ontwikkeling kan stimuleren. Ze stellen de kinderen vragen en moedigen ze aan om nieuwe dingen te leren en problemen zelf op te lossen. Ze houden bij hoe een kind zich ontwikkelt en bedenken activiteiten die daarbij passen. Er ligt een uitgewerkt (thema) klaar en daarnaast bespreken de pedagogisch medewerkers op dagelijkse basis hoe ze om gaan met de verdeling voor die dag qua VE taken voor de peutergroep. Door dagelijks hierin duidelijkheid te hebben wie hierin wat doet zorgen wij ervoor dat de structuur geboden kan worden en ieder kindje voldoende individuele aandacht krijgt en er ook ruimte is om VE in de praktijk te brengen door ieder te geven waar het nog verder mag ontwikkelen.

Thematisch werken

Centraal bij Uk en Puk staat de spel- en taalontwikkeling en het thematisch werken. Het thema en bijbehorende activiteiten passen bij de ontwikkelingsleeftijd en ontwikkelingsbehoefte van de kinderen. In hun spel imiteren kinderen de werkelijkheid en ontplooiën zij activiteiten aan de hand van thema's. Ze worden uitgenodigd om te experimenteren, te ontdekken en krijgen daarvoor passende materialen aangereikt. De pedagogisch medewerker speelt mee, brengt onder woorden wat kinderen willen en denken, en leert hen spelenderwijs nieuwe begrippen en woorden aan. Zo doen kinderen nieuwe leerervaringen op.

Doelstelling is om elke dag tot een betekenisvol aanbod te komen dat past bij de belevingswereld en de ontwikkeling van het kind. Het doel van het werken met dit VE-programma is kinderen een betere start op de basisschool te geven. Uk en Puk, in samenhang met opbrengstgericht werken, richt zich op het stimuleren van meerdere ontwikkelingsgebieden, zoals:

- **Spraak-Taalontwikkeling.**
Hierbij gaat het onder andere om het vergroten van de woordenschat, het begrijpen en uiten van taal, en het stimuleren van de beginnende geletterdheid.
- **Beginnende Rekenvaardigheid.**
Hierbij gaat het om het leren tellen, sorteren, ordenen, het meten en de oriëntatie in ruimte en tijd.
- **Sociaal-Emotionele ontwikkeling.**
Hierbij gaat het om het stimuleren van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen en het samen spelen en werken.
- **Motorische ontwikkeling.**
Hierbij gaat het om het ontwikkelen van de grove en de fijne motoriek.

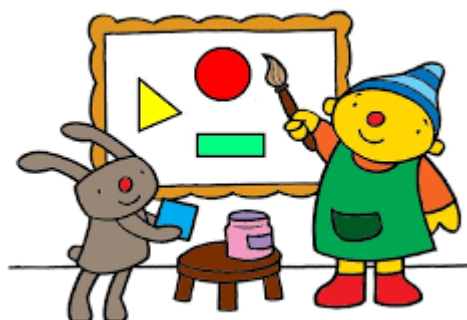
Bij een VE-programma is er sprake van een doorgaande leerlijn over meerdere voor- en vroegschoolse jaren, van een gestructureerde didactische aanpak. Wij bieden Uk & Puk aan bij kinderen van 2 – 4 jaar, maar ook de kinderen van 0 – 2 jaar worden grotendeels in het programma meegenomen.

Uk & Puk programma bevat samengevat de volgende uitgangspunten:

- De activiteiten zijn bedoeld om de totale, brede ontwikkeling van kinderen te stimuleren.
- De activiteiten vinden plaats in bestaande situaties binnen het kinderdagverblijf (bijvoorbeeld tijdens de kring, de activiteiten, eetmomenten en het spelen).
- De pedagogisch medewerkers krijgen aanwijzingen om een uitdagende speel- en leeromgeving te creëren.
- Het is belangrijk dat de pedagogische begeleidsters bij het uitvoeren van de activiteiten aansluiten bij het kind.
- De eigen inbreng van het kind is een essentieel onderdeel in elk activiteit.

Het gaat bij Uk & Puk altijd over herkenbare thema's:

- Ik en mijn familie.
- Eet smakelijk!
- Knuffels
- Oef, wat is het warm
- Wat heb jij aan vandaag?
- Reuzen en kabouters
- Welkom Puk!
- Dit ben ik!
- Regen
- Hatsjoe!
- Ik ben bijna 4!

Om effectief te werken met Uk & Puk is een veilige relatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen van essentieel belang. De pedagogisch medewerker creëert situaties waarin de kinderen zich veilig voelen, zodat ze zichzelf en de ander durven leren kennen.

Uk en Puk en opbrengstgericht-werken gaan uit van een cyclisch proces: observeren, doelen stellen, passende activiteiten zoeken die de doelen ondersteunen, reflecteren op de opbrengst waarna weer nieuwe doelen gesteld worden. We stellen ouders hiervan op de hoogte en blijven hierover met ouders in gesprek.

Onze VE-methode

De VE-methode geeft ons inspiratie en houvast bij het vormgeven van ons VE-beleid. We gebruiken de methode om de ontwikkeling van kinderen gestructureerd en samenhangend te stimuleren. Kinderopvang Kidz&zo werkt met Uk & Puk en we bieden alle kinderen een berekend aanbod aan om de (taal)ontwikkeling te stimuleren.

Korte omschrijving van de methode

Bij Uk & Puk is de pop Puk erg belangrijk. Hij woont bij ons in de opvang en is daar aanwezig bij alles wat de kinderen ervaren. Pop Puk helpt mee bij het bieden van de emotionele veiligheid maar ook bij het uitnodigen van kinderen om nieuwe dingen te ontdekken. Via pop Puk en de tien thema's die de methode concreet heeft beschreven, sluiten we goed aan bij de belevingswereld van kinderen. Dit doen wij met veel taalaanbod in onze rijke, uitdagende speel omgeving en met activiteiten en spelimpulsen met de hele groep, kleine groepjes en soms individueel.

VVE-indicatie

Voor peuters die risico lopen op een taalachterstand is er de mogelijkheid een VVE-indicatie aan te vragen. Deze wordt (vaak op advies van de kinderopvang) afgegeven door het consultatiebureau en loopt totdat het kind naar groep 3 van de basisschool gaat. Deze indicatie geeft ouders de mogelijkheid hun kind zonder extra kosten, extra naar de opvang te brengen. Op deze manier wordt op meerdere momenten de taalontwikkeling van een kind gestimuleerd. Een kind krijgt niet alleen meer uren opvang op meerdere momenten, maar ook inhoudelijk extra aanbod. Voor kinderen met een VVE-indicatie is dit extra aanbod gericht op de taalontwikkeling. Er wordt voor deze kinderen gewerkt aan individuele doelen. Deze individuele doelen zijn onderdeel van het hierboven beschreven cyclisch proces en worden vastgelegd in een plan van aanpak. Op het moment dat een kind naar de basisschool gaat, worden deze gegevens met toestemming van ouders overgedragen aan de betreffende school. Dit gebeurt bij voorkeur met de mentor, de ouders en de leerkracht in een zogenaamde 'warme overdracht'. Indien gewenst verzorgen wij ook een warme overdracht naar de buitenschoolse opvang.

Op het moment dat ouders akkoord gaan met een VVE-plaats voor hun kind, wordt van hen verwacht dat hun kind 16 uren per week gebruik maakt van het aanbod. Binnen 1.5 jaar worden er 960 uren VVE aangeboden. De samenwerking met ouders is een belangrijke succesfactor bij voor- en vroegschoolse educatie en wij spannen ons ervoor in om ouders hierin toe te rusten. Ouders worden betrokken bij het VVE-aanbod door hen mee te nemen in het thema, te laten zien en ervaren wat het thema inhoudt, woordkaarten en vertelplaten mee naar huis te geven en aanvullende suggesties te geven voor boekjes of activiteiten

rondom het thema. Ook is het een mogelijkheid dat ouders aanwezig zijn bij een gezamenlijke afsluiting van een thema.

VE-peuteropvang

Bij peuteropvang van Kinderopvang Kidz&zo zijn peuters vanaf 2 jaar welkom. We werken VE-gericht waardoor alle peuters hier profijt van hebben. Peuters met een VE- indicatie komen 4 dagdelen naar de peuteropvang. Hiervan worden 2 dagdelen gesubsidieerd door de gemeente.

De groep is geopend tijdens de 40 schoolweken. We bieden 5 ochtenden peuteropvang aan van 8.30 uur tot 12.30 uur. De inloop is van 8.30 uur tot aan 8.45 uur, tussen 12.15 uur en 12.30 uur mogen de peuters opgehaald worden of gaan zij terug naar hun stamgroep.

Zo ziet een dag bij peuterspeelzaal Kidz&zo eruit.

8.30 uur – 8.45 uur	inloop
8.50 uur – 9.10 uur	kringmoment, (welkom heten, dagritme bespreken en voorlezen)
9.10 uur – 9.30 uur	(begeleid) vrij spel en/of activiteit in kleine groepjes
9.30 uur – 9.40 uur	plas en handen-was ronde
9.40 uur – 10.00 uur	fruit eten, liedjes zingen
10.00 uur – 10.40 uur	knutselen/activiteit
10.40 uur – 11.25 uur	buiten spelen
11.30 uur – 12.00 uur	lunchen
12.15 uur – 12.30 uur	ophaalmoment

Gedurende de ochtend worden de kansrijke momenten gepakt door in te spelen op de initiatieven die een peuter laat zien. We bieden verschillende activiteiten aan in kleine groepjes of 1 op 1.

VE in de dagopvang

Bij Kinderopvang Kidz&zo kunnen kinderen met een VE indicatie ook 3 dagdelen van 6 uur gebruik maken van de VE. In principe lopen zij gelijk aan het peuteraanbod en hechten wij veel waarde aan het dagritme omdat dit helder, duidelijk en structuur biedt voor kinderen. Omdat de dagen van een dagopvang VE langer zijn kunnen kansrijke momenten gepakt worden door in te spelen op de initiatieven die een peuter laat zien, bieden we taal en activiteiten aan die we één op één of in klein groepje doen.

Ontwikkeling volgen en ontwikkelingsgericht werken

Kinderen die bij Kinderopvang Kidz&zo komen spelen, kunnen zich in de volle breedte ontwikkelen door het themagericht speel- en spelaanbod zoals hierboven beschreven. Wij stellen echter de eigenheid en authenticiteit van elk kind op de voorgrond. Om de ontwikkeling die kinderen doormaken inzichtelijk te maken observeren en registreren wij. We maken daarbij gebruik van het kind volgsysteem "*Doen, Praten, Bewegen & Rekenen*".

Doen, Praten, Bewegen & Rekenen is een compleet kind volgsysteem voor 0-4 jarigen in de kinderopvang, ontwikkeld door de CED-groep. Hiermee volgen en stimuleren de pedagogisch medewerkers handig en overzichtelijk de ontwikkeling van jonge kinderen. We volgen de ontwikkelingen op het gebied van motoriek, spraak/taal, rekenen en sociale competentie.

Aan de hand van het kindvolgsysteem wordt duidelijk waar het kind nog in mag groeien, hiervoor maken we een plan van aanpak. We stimuleren het kind door het te begeleiden en te stimuleren bij de planning en uitvoering van activiteiten en door activiteiten aan te bieden die het kind een stap verder brengen. Door een zowel kindvolgende als ontwikkelingsgerichte aanpak te hanteren, wordt de brede ontwikkeling van kinderen gestimuleerd.

Observatielijsten

Met behulp van observatielijsten volgen de pedagogisch medewerksters de ontwikkeling van de kinderen op de voet en signaleren mogelijke aandachtspunten. Bij gevonden aandachtspunten wordt samen met de ouders een plan van aanpak opgesteld waarmee, op pedagogisch verantwoorde wijze naar een doel kan worden toegewerkt. De vragen gaan over concreet observeerbare gedragingen of vaardigheden, de uitkomsten geven een objectief beeld. Met handelingssuggesties uit de handleiding stimuleren pedagogisch medewerksters de ontwikkeling van de kinderen.

Hoe werkt het?

Kindvolgsysteem Doen, Praten, Bewegen & Rekenen bestaat uit vier verschillende observatielijsten:

- Zo Doe Ik; voor de Sociaal/emotioneel ontwikkeling
- Zo Praat Ik: voor de spraak/ taalontwikkeling
- Zo Beweeg Ik: voor de motorische ontwikkeling
- Zo Reken Ik: voor de rekenontwikkeling

Door gelijktijdige inzet van deze observatielijsten krijgen we een duidelijk beeld van de ontwikkeling van het kind. Iedere pedagogisch medewerkster krijgt, in de rol van mentor, een aantal kinderen toegewezen die zij observeert gedurende de periode dat het kind op de groep is. De lijsten worden bewaard bij de persoonlijke gegevens van het kind en worden tijdens de periodieke oudergesprekken besproken, ook tussentijds is er gelegenheid voor ouders om de lijsten in te zien.

Voor kinderen met een VE-indicatie zijn er gedurende de VE-periode ieder kwartaal gesprekken met ouders over de ontwikkeling van het kind. Aan de hand van het kindvolgsysteem worden nieuwe doelen gesteld die het volgende kwartaal weer geëvalueerd worden.

Doorgaande lijn

Het kindvolgsysteem kent een doorgaande lijn naar het onderwijs. Ze zijn gebaseerd op het continu observeren van kinderen in alle voorkomende situaties tijdens de opvang. De observaties worden op gezette tijden omgezet in een registratie.

In overleg met ouders worden de registraties overgedragen aan de basisschool. Voor VVE-kinderen gaat dit in een persoonlijke overdracht, de zogenaamde warme overdracht. Voor de warme overdracht zijn ouders, leerkracht en de mentor zijn aanwezig.

De ontwikkeling van kinderen hoort een doorgaande lijn te zijn. Kinderen moeten zich breed en in eigen tempo kunnen ontwikkelen. Vaardigheden en kennis die nodig zijn om de volgende stap in de ontwikkeling te nemen worden gestimuleerd en aangereikt door de pedagogisch medewerkers.

Gezamenlijke afspraken in het kader van de doorgaande lijn en de overdracht van VVE kinderen tussen de basisschool en Kinderopvang Kidz&zo. Deze worden ieder schooljaar opnieuw bekeken en aangevuld en/of gewijzigd.

- De warme overdracht vindt minimaal 2 maanden voor aanvang naar de basisschool plaats in een gesprek met ouders, de leerkracht en mentor.
- Indien gewenst vindt er een warme overdracht plaats tussen de mentor van de buitenschoolse opvang en de voorschool.
- Overleggen met meerdere basisscholen hoe we momenten samen in kunnen plannen met de peuteropvang en de basisschool, bijvoorbeeld wennen in de kleutergroep in verband met de doorgaande lijn.
- We gaan bekijken welke doelen we hieraan willen koppelen en hoe we deze kunnen gaan behalen.
- Plan maken voor ouderbetrokkenheid.

Afstemming

Binnen Kinderopvang Kidz&zo is er een vanzelfsprekende lijn van samenwerking en afstemming van het aanbod voor de VE-kinderen. Waar mogelijk wordt op de locatie die afstemming gezocht. Op gemeentelijk niveau is veelal afstemming over inhoud en beleid middels diverse werkgroepen. We kiezen er nadrukkelijk voor om de uitgangspunten en principes van Uk en Puk toe te passen voor alle kinderen voor de dagopvang en peutergroep. Daarmee voorkomen we segregatie en profiteren alle kinderen van dit educatieve programma.

Kwaliteit van de beroepskrachten

Bij Kinderopvang Kidz&zo wordt de pedagogische begeleiding van de kinderen verzorgd door gekwalificeerde pedagogisch medewerkers met minimaal opleidingsniveau PW-3 (of equivalent, conform CAO W&MD) die aan alle gestelde eisen voldoen om het spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren en ondersteunen van en bij kinderen mogelijk te maken. De pedagogisch medewerkers op de VE groepen worden hiernaast aanvullend VVE geschoold en gecertificeerd.

Inzet pedagogisch coach / beleidsmedewerker

Met ingang van 1 januari 2022 is er naast de verplichting tot coaching, voor kinderopvangorganisaties ook de verplichting om beleidsuren specifiek in te zetten voor de groepen die Voorschoolse Educatie bieden (VE).

De pedagogisch coach / beleidsmedewerker in de VE kunnen zorgen voor een pedagogisch partnerschap met ouders en voor verbetering van de educatieve functie van de VE. Zij is de spil in de ontwikkeling van het pedagogisch VE-beleid en de implementatie daarvan op de werkvloer. Zij houdt de pedagogisch medewerkers scherp op de doelen van de VE en zorgen voor verandering, inspiratie en vernieuwing van de VE. Kinderopvang Kidz&zo zet deze uren doorgaans in als coaching uren. Voor deze uren coaching geldt dat er gekeken wordt naar het aantal kinderen met een VE indicatie dat geplaatst is op 1 januari van dat jaar. Voor ieder kind op deze peildatum wordt er 10 uur coaching ingepland. Deze coaching is primair gericht op het handelen van de pedagogisch medewerkers, maar kan ook gericht zijn op de ouders, om een grotere betrokkenheid te stimuleren.

Taken van pedagogisch coach / beleidsmedewerker bij Kinderopvang Kidz&zo:

- 🎨 Bewaken van doelen per kind, groep, locatie (opbrengstgericht werken)

- 📅 Organiseren van een doorgaande lijn (en de warme overdracht)
- 📅 Versterken ouderbetrokkenheid (indien gewenst).
- 📅 Pedagogisch beleid vertalen naar handelingsadviezen aan pedagogisch medewerkers op de werkvloer
- 📅 Coaching op de werkvloer

Verantwoording uren 2022

Hoe Kinderopvang Kidz&zo de pedagogisch coach / beleidsmedewerker ingezet heeft?

Naar aanleiding van de coachdoelen is de pedagogisch coach / beleidsmedewerker op alle stamgroepen geweest om te observeren. Hierbij heeft de pedagogisch coach / beleidsmedewerker naar de werkwijze van de pedagogisch medewerker gekeken en of deze aansluit bij ons pedagogisch beleid.

Iedere pedagogisch medewerker heeft een persoonlijk coachgesprek gehad. Voorafgaand aan het gesprek is een observatie moment geweest. Bij het gesprek reflecteerden wij naar het observatiemoment. Hieruit zijn ontwikkelpunten voortgekomen, welke wij tijdens het volgende coachgesprek weer zullen bespreken.

Buiten de geplande coach momenten, konden de medewerkers de pedagogisch coach / beleidsmedewerker persoonlijk benaderen voor een individuele coachvraag.

Bij de groep coaching is de focus gelegd op het samenwerken. Belangrijk om de kwaliteiten van elkaar te benutten en te bundelen. Belangrijk om ieder in zijn of haar kracht te zetten. Hierdoor zie je dat de motivatie toeneemt en worden de pedagogisch medewerkers zelf uitgedaagd tijdens de werkzaamheden.

Doordat Kinderopvang Kidz&zo nog niet lang open is, is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers elkaar goed leren kennen. Alle medewerkers zijn niet langer dan 1.5 jaar in dienst hierdoor zie je duidelijk een ontwikkelproces in het teamverband. Dit is een aandachtspunt binnen Kinderopvang Kidz&zo.

Evaluatie

Jaarlijks wordt er geïnventariseerd waar er vraag naar is op het gebied van VVE. Minimaal 2 keer per jaar wordt er een VVE overleg georganiseerd. De aandachtspunten en de daaropvolgende stappen die gezet mogen worden, zijn terug te lezen in de notulen. De pedagogisch coach / beleidsmedewerker past zo nodig dit VVE-beleidsplan aan.

Verder neemt de pedagogisch coach / beleidsmedewerker het op zich om persoonlijke doelen in kaart te brengen en hiermee aan de slag te gaan.

Ook neemt de houder regelmatig deel aan overleggen met de gemeente, waarin VVE het hoofdthema is. In deze overleggen wordt gekeken naar:

- Hoe wordt de VE in de praktijk vormgegeven?
- Zijn hier nog andere behoeftes in?
- Waar wordt tegen aan gelopen?
- Hoe staat het met de wet- en regelgeving omtrent VVE?